

Про Сергійка-нежалійка та клоуна Бобу

Павло Глазовий

У маленького Сергійка
Є для іграшок куток.
Там зібралося чимало
Розмальованих цяцьок.
Там лежать свисток і дзвоник,
Черепаша, зайчик, коник,
Кран підйомний і тягач,
Самоскид, літак і м'яч.
Раз увечері Сергійко
перед сном
Сильно стукнув черепаху
молотком.
Далі взяв коня за хвостика
та – смик!
Потім кинув на ведмедя
грузовик...
І сказав Сергійків тато:
– Так не можна пустувати.
Нехороший, синку, ти!
Не куплю я більш нічого
Для бешкетника такого.
Треба іграшки, Сергійку,
берегти. –
Мама хлопчика умила,
Постіль білу постелила:
– Спи, синочку.
Вже давно
Місяць дивиться в вікно...
І коли усі поснули,
Навіть мухи і слони,
Почали хлоп'яті снитись
Дивні сни.
...Прискакав до ліжка песик:
– Гав-гав-гав!
Ти навіщо мені вушко

Відірвав? –

А за ним притупав коник

І пита:

– Ти навіщо мені висмикнув

Хвоста? –

Завертівся синій м'ячик:

– Ах-ах-ах...

Нащо ти мені в животик

вставив цвях? –

А за ними літачок

Прикотив:

– Ти навіщо мені крила

Відкрутив? –

Далі зайчик-побігайчик

Причвалав:

– Ти нащо мені пружинку

Поламав? –

Потім іграшки всі стали

Й сумно-сумно заспівали:

– Ой чого ж ти наробив?

Ой за що ж ти нас побив?

Ми поламані, розбиті.

Ми на тебе всі сердиті.

Посідаємо в машину

І поїдем в магазин.

"До побачення" не скажем,

Залишайся тут один.

Ти Сергійко-нежалійко,

Ти ламаєш нас і б'єш.

Ти, ламайло, розбивайло,

Нам спокою не даєш.

Ти нас завтра не шукай,

Ти про нас і не питай! –

І усі заторохтіли,

І усі загуркотіли –

Стриб та стриб через поріг...

Хлопчик в ліжку закрутився,

Із постелі підхопився

І почав просити їх:

- Почекайте! Не тікайте!
Ви мене не покидайте!
Кривдить вас не буду я.
Де мій зайчик?
Де мій коник?
Де мій м'ячик?
Де мій дзвоник?
Черпаха де моя? -

Мама встала:
- Спи, синочку.
Сплять всі іграшки в куточку,
Потомилися вони.
Це тому тобі, синочку,
Що ти бив їх молоточком,
Нехороші сняться сни... -
А Сергійко як заплаче:
- Мамо! Іграшки втечуть!.. -
Так він голосно заплакав,
Що сусідам було чуť.

Якщо хлопчик часто плаче -
Діло це погане.
Він героєм-космонавтом
Певно, що не стане.
Ні пожежником не буде,
Ані футболістом,
Ні відважним верхолазом,
Ані машиністом.
Уявіть ви, що пожежник
Виліз на драбину
І від страху розревівся
Гірше за дитину.
З нього зразу каску знімуть -
Це вже річ відома.
Та ще й скажуть: - Іди звідси,
Реви собі вдома... -
Чи, скажімо, футболісти
Грають матч важливий,
А ворота захищає
Воротар плаксивий.

Доки рюмсати він буде,
Роззявивши рота,
Сто м'ячів забити встигнуть
У його ворота...

Рік минув.
Тепер Сергійка
Підмінили наче:
Більше іграшок не мучить,
Дуже рідко плаче.
Нещодавно у Сергійка
Були іменини.
Гарних іграшок ще більше
Стало у хлопчини,
Бо родичі і сусіди,
Рідні мама й тато
Дали йому подарунків
Багато-багато:
Білий катер, синю дзигу,
Зайця заводного
Ще й - такого великого! -
Клоуна смішного.
Клоун кліпає очима,
Розмовляти вміє.
Що йому Сергійко скаже -
Все він розуміє.
Як спита його Сергійко:
- Що ти за особа? -
Він гукає на всю хату:
- Боба! Боба! Боба! -

СЕРГІЙКО. Що це ти кажеш?
Тебе Бобою звать?
Хіба ж ти собачка?
БОБА. Ні, ні, ні!
СЕРГІЙКО. Знаю, знаю.
Тебе звать Боря,
а ти "р" не вмієш вимовляти
і кажеш на себе Боба.
БОБА. Угадав, угадав, угадав!
СЕРГІЙКО. А я вже всі слова знаю

і всі вимовляю. Давай тебе навчу
"р" вимовляти. Скажи риба.
БОБА. Щука!
СЕРГІЙКО. Ні, ти скажи риба.
БОБА. А щука хіба тютя?

СЕРГІЙКО. Ох ти ж і хитрий!
Як не хочеш казати риба,
то скажи пиріжок.
БОБА. Булка!
СЕРГІЙКО. Скажи пиріжок із сиром.
БОБА. Булка з маслом!
СЕРГІЙКО. Значить, ти не хочеш
учитися "р" вимовляти?
БОБА. Хочу, хочу, та не можу.
У мене поламалося коліщатко,
яке цю букву вимовляє.
СЕРГІЙКО. То чого ж ти зразу
не сказав про це?
Зараз я візьму молоточок
і справлю твій трибочок.

Як пішов Сергійко в сіни
Брати молоточок,
Клоун Боба втік за шафу,
Сховався в куточок.
СЕРГІЙКО. Боба, де ти?
БОБА. Ти мене не знайдеш.
Я за шафу заліз.
СЕРГІЙКО. Вилазь, я тебе полагоджу.
БОБА. Не вилізу.
СЕРГІЙКО. Чому?
БОБА. Я тебе боюсь.
Ти не механік, а стукало-глюкало.
Ти як стукнеш мене в спинку,
Поламаєш всю машинку.
СЕРГІЙКО. Та виходь, не бійся.
Я тебе стукати не буду.
БОБА (виходить із схованки).
І ніколи не стукай мене.
Я тобі казочки за це казати буду...

СЕРГІЙКО (співає).

Ти ж машинка, не людинка.

Із пластмаси в тебе спинка.

Не розкаже казочок

Твій залізний язичок.

БОБА. Знаю, знаю казочки!

СЕРГІЙКО. А "р" не вмієш вимовляти...

БОБА (співає).

Це непрр-равда!

Це непрр-равда!

Не кажи! Не говор-ри!

Я навчився вимовляти

З перр-реляку "ри-ри-ри"!

СЕРГІЙКО. Тоді я тебе слухаю.

Розкажуй казочку.

БОБА. Слухай. (Співає.)

Біля дуба,

біля грр-раба

Жили собі дід та баба.

І була у них кр-риниця,

А в кр-риниці тій водиця.

А в водиці сидів рак,

Рак, рак, рак!

СЕРГІЙКО. Який рак?

БОБА. Він щипав усіх отак!

(Щипає Сергійка за руку.)

СЕРГІЙКО. Ой, ой, ой!

Не треба мені твоїх казочок.

Не люблю я таких казочок...

БОБА. А що ж ми далі робитимемо?

СЕРГІЙКО. Давай віршики складати.

БОБА. Я не знаю, як віршики складають.

СЕРГІЙКО. Дуже просто.

Я тобі зараз скажу слово,

а ти придумай до нього таке слово,

щоб було прикладно.

Я скажу лопата, а ти скажи хата.

БОБА. Значить, треба,

щоб слово прикладалося?

СЕРГІЙКО. Еге ж, хата-лопата,
ніжка-кішка.

БОБА. Зрозуміло. Кажу слово.

СЕРГІЙКО. Раз-два,
кажу слово голова.

БОБА. Шапка!

СЕРГІЙКО. Це не прикладно.

БОБА. Ні, прикладно.

Шапка ж прикладається до голови.

СЕРГІЙКО. Ні, Бобо, не зможеш ти
віршики складати.

Нема у тебе хисту.

БОБА. Неправда? Умію, умію!

СЕРГІЙКО. То спробуй скласти
віршика про собачку.

БОБА. Будь ласка.

Гака-мака-бака-лака?

А на вулиці собака.

СЕРГІЙКО. Не годиться.

"Гака-мака" - таких слів немає...

БОБА. Нічого, що немає. Слухай!

Я зараз складу віршика про себе.

Гоба-лоба-чоба-тоба...

Я веселий клоун Боба?

СЕРГІЙКО. Ні, так віршики не складають.

Не буде з тебе поета.

БОБА.

Реба-леба-меба-деба...

Як не буде, то й не треба!

СЕРГІЙКО. Бобо, а ти музику любиш?

БОБА. Дуже.

СЕРГІЙКО. На чому ж ти вмієш грати?

БОБА. На лабабайці.

СЕРГІЙКО. Треба казати: на балалайці.

БОБА. Мені однаково.

СЕРГІЙКО. А ще на чому ти грати вмієш?

БОБА. На рабабані.

СЕРГІЙКО. Знову не так кажеш.

Треба казати: на барабані.

БОБА. Хай буде на тарабані.
Мені однаково...

СЕРГІЙКО. А ти ноти знаєш?

БОБА. Знаю.

СЕРГІЙКО. Всі?

БОБА (співає).

Боба ноти знає всі:

До-ре-мо-ре тру-ля-сі.

СЕРГІЙКО. Треба казати:

до-ре-мі-фа-соль-ля-сі.

Не знаєш ти нот.

БОБА. Нехай буде й так. (Співає.)

Боба всіх не знає нот:

До-ре-мо-ре-суп-компот!

СЕРГІЙКО. Несерйозний ти, Бобо.

Не вийде з тебе музики.

БОБА (співає).

До-ре-мо-ре-суп-компот!

Я не хочу знати нот.

СЕРГІЙКО. І не соромно тобі?

Хто нот не хоче знати,

той не навчиться гарно грати й співати.

Зараз я тебе за такі витівки провчу:

сильно пружинку тобі підкручу.

(Боба вибігає за двері.)

СЕРГІЙКО. Бобо, йди сюди.

Я тебе щось хочу запитати.

БОБА (підходить до Сергійка).

Питай.

СЕРГІЙКО. Ти вмієш загадки відгадувати?

БОБА. Я все вмію...

СЕРГІЙКО. Тоді слухай мене уважно.

Я тобі розкажу віршика,

а ти в ньому повинен

відгадати останнє слово.

БОБА. Я готовий.

СЕРГІЙКО.

Є у мене дядько льотчик.

Він літає швидко так!

Візьме він мене з собою
І посадить на...
БОБА. І посадить на будяк!
СЕРГІЙКО. Що ти таке вигдавав?
На літак посадить, а не на будяк.
Думати треба!
БОБА. Гаразд, буду думати.
Загадуй далі.

СЕРГІЙКО.
Дуже весело мені: їду верхи на...
БОБА. Їду верхи на свині!
Угадав! Угадав!
СЕРГІЙКО. Та не на свині, а на коні.
Хто ж на свині їздить?
БОБА. Ти на коні, а я на свині.
Мені байдуже, на чому їздити,
я ж клоун.
(Співає.)
Ру-ду-ду! Ру-ду-ду!
Завтра в цирк я піду.
На собачці й на свині
Буду там кататися.
Буде весело мені,
Будуть всі сміятися.

БОБА. Що робити далі будем?
СЕРГІЙКО. Зробимо зарядку.
(співає).
Навіщо робити зарядку?
Пружинка у мене в порядку!
СЕРГІЙКО. Перестань співати.
Слухай мою команду.
Струнко!
БОБА. Яка я тобі "струнка"?
Я клоун Боба.
СЕРГІЙКО. Коли подають команду
струнко, треба стояти рівно,
як струна.
БОБА (співає).
А я стану, як дротина,

Ще й зігнуся, як лозина...

СЕРГІЙКО. Припини співати.

Де в тебе ліва нога?

БОБА. У мене лівої нема.

У мене обидві праві.

СЕРГІЙКО. Такого не буває.

У всіх є права нога й ліва.

БОБА. У мене лівої нема.

В мене обидві праві, бо я ж клоун.

СЕРГІЙКО. Слухай мою команду:

Руки вгору! Руки вниз!

Прямо стій! Тепер нагнись!

БОБА. Ой, більше не можу..

СЕРГІЙКО. Чому не можеш?

Зарядку треба робити обов'язково.

Всі хороші діти люблять робити зарядку.

БОБА (співає).

Ой болить у мене спинка.

Розкрутилася пружинка.

Заболіли в мене п'ятки.

Я не хочу вже зарядки.

Я вже сплю, сплю, сплю...

Я зарядки не люблю...

СЕРГІЙКО. Гаразд. Лягай спати.

А завтра ми підемо разом

у садок гуляти.

(Ховає клоуна Бобу у велику картонну коробку.)

Отакий-то клоун Боба!

Симпатична він особа

І до жартів має хист,

Як справжнісінький артист.

Дружно він живе з Сергієм,

Різні штучки витіва.

А Сергійка нежалійком

Вже ніхто не назива.

Вдвох вони виходять часто

На подвір'я чи у сад

І влаштовують концерти

Для дівчаток і хлоп'ят.

Діти мають там потіху –
Аж лягають всі від сміху.